

РІЧНИЙ ЗВІТ
про науково-педагогічну діяльність
кафедри біології за 2024 рік.

1.Склад співробітників кафедри:

№ з/п	П.І.Б.	Науковий ступень	Вчене звання	Вік	Посада
1.	Єрошенко Галина Анатоліївна	д.мед.н.	професор	59	Завідувач кафедри
2.	Клепець Олена Вікторівна	к.б.н.	доцент	41	Доцент кафедри
3.	Улановська-Циба Наталія Аркадіївна	к.б.н.	доцент	56	Доцент кафедри
4.	Ваценко Анжела Володимирівна	к.б.н.	доцент	55	Доцент кафедри
5.	Передерій Ніна Олександрівна	к.мед.н.	доцент	49	Доцент кафедри
6	Рябушко Олена Борисівна	к.б.н.	доцент	62	Доцент кафедри
7	Шевченко Костянтин Васильович	доктор філософії	-	47	Доцент кафедри
8	Григоренко Альона Сергіївна	доктор філософії	-	31	Викладач кафедри
9	Донець Ілона Миколаївна	-	-	36	Аспірант кафедри

2. Дані про наукову діяльність **кожного науково-педагогічного співробітника кафедри** (заповнюються картки рейтингової оцінки, Додаток 1).

3.Резерв на:

- завідувача кафедри –
к.вет.н., ст. викл. Кінаш Оксана В'ячеславівна
- доцента кафедри – викл. Григоренко Альона Сергіївна;
- асистента кафедри – ст. лаборант Решетнік Тетяна Станіславівна

4. Перелік науково-дослідних робіт (далі –у НДР), які завершуються 2024 році (таблиця 1)

Таблиця 1

Перелік НДР, які завершуються у 2024 році.

№з/п	Найменування науково-дослідної роботи (НДР), номер держреєстрації, прикладна чи фундаментальна, підрозділ, що виконував НДР, керівник НДР	Строки виконання НДР (рік початку і закінчення), загальний обсяг фінансування за рахунок коштів держаного бюджету, у тому числі на 201__ рік	Наукові результати (наукова продукція) закінчених НДР (перелік нововведень, методичних рекомендацій, інформаційних листів, патентів, монографій, навчальних посібників, наказів МОЗ України та інших нормативних документів; кількість опублікованих наукових праць, в т.ч. у незалежних міжнародних експертних виданнях тощо, до яких включені результати проміжних НДР) <u>Подати у вигляді розгорнутої бібліографії.</u> <u>Місце впровадження.</u> <u>Ефективність (медична, соціальна, економічна).</u>
НДР, що фінансуються МОЗ України з державного бюджету:			
	-	-	-
НДР, що є завданнями національних, державних, галузевих цільових програм:			
	-	-	-
Ініціативні (пошукові) НДР:			
	-	-	-
НДР, що виконуються в рамках міжнародного науково-технічного співробітництва:			
	-	-	-
НДР, що фінансуються на підставі господарських договорів			
	-	-	-

5.Перелік перехідних НДР на 2025 і подальші роки (таблиця 2).

Таблиця 2.

Перелік перехідних НДР на 2025 і подальші роки.

№ з/п	Найменування науково-дослідної роботи (НДР), номер держреєстрації, прикладна чи фундаментальна, підрозділ, що виконував НДР, керівник НДР	Строки виконання НДР (рік початку і закінчення), загальний обсяг фінансування за рахунок коштів держаного бюджету, у тому числі на 201__ рік	Наукові результати (наукова продукція) перехідних НДР (перелік нововведень, методичних рекомендацій, інформаційних листів, патентів, монографій, навчальних посібників, наказів МОЗ України та інших нормативних документів; кількість опублікованих наукових праць, в т.ч. у незалежних міжнародних експертних виданнях тощо, до яких включені результати проміжних НДР. <u>Подати у вигляді розгорнутої бібліографії.</u> <u>Місце впровадження.</u> <u>Ефективність (медична, соціальна, економічна).</u>
НДР, що фінансуються МОЗ України з державного бюджету:			
	-	-	-
Ініціативні (пошукові) НДР:			
	Структурна перебудова органів імунної, дихальної та видільної систем під впливом різних екзогенних чинників (глутамату натрію, нітриту натрію, етанолу, метакрилату) номер державної реєстрації № 0121U108234,	2021-2025	Статей – 14 Виступів на конференціях – 10

	Професор Єрошенко Г.А.		
	НДР, що виконуються в рамках міжнародного науково-технічного співробітництва:		
	-	-	-
	НДР, що фінансуються на підставі господарських договорів		
	-	-	-

6. Стисла інформація про найбільш **вагомні наукові результати** (до 1 сторінки) установи за 2024 рік
Наводяться приклади найбільш вагомих наукових результатів НДР. Вказується назва конкретного результату проведених досліджень та його форма (технологія, метод, методика, ДСТУ тощо). Вказати також медичну, соціальну та економічну спрямованість результатів.

Основною функцією дифузної лімфоїдної тканини легень є захват антигенів та вироблення місцевого імунітету на той чи інший антиген. У функціонуванні легень беруть участь дві основні системи – повітряності та кровоносні шляхи, що структурно поєднуються інтерстиційною стромою, яка пролягає по всій легені й об'єднує різні її частини. Дослідження, щодо використання харчових добавок, через відсутність ґрунтовних досліджень на організм людини, особливо в умовах їх поєднаної дії, не дають остаточної відповіді щодо різного ступеня сприйнятливості людини до ефектів, що проявляються за умови їх комплексної дії.

Піднижньощелепні слинні залози щурів мають типову будову, та складаються із кінцевих відділів та вивідних проток. Кінцеві відділи складаються з групи клітин пірамідальної форми здатних змінювати тип секреції за різних умов. В середині кінцевих відділів утворений просвіт, що відкривається в систему вивідних проток. Вивчення впливу різноманітних чинників на структуру слинних залоз має велике значення, оскільки від них безпосередньо залежить стан ротової порожнини, що як відомо відображає не тільки стоматологічний стан, а й стан здоров'я організму взагалі. У зв'язку з проблемами сьогодення, гостро стає питання вживання харчових добавок.

Досліджували динаміку змін морфометричних показників дифузної лімфоїдної тканини легень щурів, динаміку змін структурних елементів альвеолярного апарату легень в нормі та при комплексній дії харчових добавок – глутамату натрію, нітриту натрію та Понсо -4R на пізніх стадіях експерименту та динаміку змін морфометричних показників кінцевих відділів піднижньощелепних слинних залоз щурів в нормі та при комплексній дії харчових добавок – глутамату натрію, нітриту натрію та Понсо -4R.

При дослідженні легень щурів робота була проведена на 84 статевозрілих щурах-самцях. Щурам експериментальної групи, за умов вільного доступу до води вводили 0,6 мг/кг нітриту натрію, глутамат натрію в дозі 20 мг/кг, та в дозі 5 мг/кг Понсо 4R в 0,5 мл дистильованої води 1 раз на добу перорально, при чому, дози харчових добавок, були вдвічі меншими за допустиму норму. Тварин виводили з експерименту через 8, 12 та 16 тижнів. Зрізи після забарвлення метиленовим синім, гематоксиліном та еозином вивчали на світловому мікроскопі. За допомогою цифрового мікроскопу з цифровою мікрофотонасадкою Levenhuk D740T адаптованими для даних досліджень програмами, було проведене мікрофотографування та морфометричне дослідження.

При вживанні комплексу харчових добавок- глутамату натрію, нітриту натрію та Понсо -4R, відмічались хвилеподібні зміни морфометричних показників лінійного розміру скупчень дифузної лімфоїдної тканини протягом експерименту, що виражалось достовірним зменшенням на 20,30 % на 12- й тиждень, і знову ж таки збільшенням на 19,09 %, на 16 тиждень спостереження, відносно показників контрольної групи тварин ($p < 0,05$). Динаміка даних параметрів відображала зміну морфофункціонального стану дифузної лімфоїдної тканини легень щурів, що простежувалось у процесі антигензалежного диференціювання клітин лімфоїдного ряду, у відповідь на дію складових комплексу глутамату натрію, нітриту натрію та Понсо 4R.

Таким чином, стан дифузної лімфоїдної тканини легень щурів під дією комплексу харчових добавок на пізніх стадіях експерименту, відображає реакцію елементів місцевого захисного бар'єру, на дію складових комплексу, які перш за все виступають у ролі антигенів, що відображається активацією процесів антигензалежного диференціювання клітин лімфоїдного ряду, та змінами, з хвилеподібним характером, морфометричних показників.

Внаслідок фагоцитарної активності макрофагів відбувається порушення структури компонентів аерогематичного бар'єру легень, що в свою чергу призводить до виходу плазми крові, що містить макромолекулярні сполуки і клітинні фрагменти із просвіту мікросудин в інтерстиційну тканину, а потім і в просвіт альвеол з розвитком інтерстиційного і внутрішньоальвеолярного набряку, що супроводжується суттєвим зниженням еластичності легень та підтверджується збільшенням середніх значень діаметру просвіту альвеол протягом експерименту, а в свою чергу наповнення альвеол рідиною призводить до руйнування сурфактанту та збільшення, внаслідок посиленої секреції діаметру альвеолоцитів 2 типу, як наслідок на дефіцит сурфактанту. Підвищення кількості еозинофілів говорить про розвиток алергічної реакції на дію комплексу харчових добавок, вочевидь в першу чергу на синтетичний барвник Понсо- 4R, і призводить до емфізематозного розширення альвеол з явищами десквамації епітеліальної вистилки альвеол

на 12-му тижні експерименту. Компенсаторно-відновлювальні реакції організму, які як відомо направлені на усунення альтеративного фактору не призводять до відновлення морфометричних показників альвеолярного апарату легень.

Вживання комплексу харчових добавок глутамату натрію, нітриту натрію та Понсо- 4R на пізніх стадіях експерименту призводить до порушень структурної організації компонентів респіраторного відділу легень, які характеризуються дистрофічно-деструктивними змінами в альвеолоцитах I типу та II типів, збільшенням кількості альвеолярних макрофагів, що супроводжуються розвитком інтерстиційного і внутрішньо альвеолярного набряків з послідовним розвитком алергічної реакції та астматичного статусу з розвитком емфізематозного розширення легень. Відновлення морфометричних показників внаслідок компенсаторно-відновлювальних реакцій не відбувається.

При дослідженні кінцевих відділів піднижньощелепних слинних залоз щурів робота була проведена на 84 статевозрілих щурах-самцях. Щурам експериментальної групи, за умов вільного доступу до води вводили 0,6 мг/кг нітриту натрію, глутамат натрію в дозі 20 мг/кг, та в дозі 5 мг/кг Понсо 4R в 0,5 мл дистильованої води 1 раз на добу перорально, при чому, дози харчових добавок, були вдвічі меншими за допустиму норму. Тварин виводили з експерименту через 1, 4, 8, 12 та 16 тижнів. Зрізи після забарвлення гематоксиліном та еозином вивчали за допомогою цифрового мікроскопу з адаптованими для даних досліджень програмами, було проведене мікрофотографування та морфометричне дослідження.

Морфометричне дослідження кінцевих відділів піднижньощелепних слинних залоз щурів показало, що середні показники діаметру зовнішнього становили $33,23 \pm 0,25$ мкм, середні значення діаметру внутрішнього складала $4,58 \pm 0,09$ мкм, а середня величина висоти епітеліоцитів дорівнювала $14,11 \pm 0,09$ мкм. Вживання комплексу харчових добавок глутамату натрію, нітриту натрію та Понсо- 4R призводить до змін морфометричних показників кінцевих відділів піднижньощелепних слинних залоз щурів, і на ранніх стадіях експерименту виражалось достовірним зменшенням діаметру зовнішнього, діаметру внутрішнього та висоти епітеліоцитів. В подальшому протягом експерименту спостерігався хвилеподібний характер змін морфометричних показників кінцевих відділів піднижньощелепних слинних залоз щурів, що вочевидь пов'язано з дією компенсаторно-відновлювальних реакцій організму, але повного відновлення не відбувалось, і на 8-му тижні спостерігалось достовірне збільшення всіх морфометричних параметрів, щодо показників у контрольній групі. Вочевидь, складові комплексу харчових добавок, призвели до змін секреторної активності серомукозних glanduloцитів протягом експерименту та постійної перебудови секреторного апарату, так як підвищення секреторної активності пов'язане із збільшенням об'єму трансмурального транспорту рідини із судин мікроциркуляторного русла в інтерстицій, таким чином збільшення морфометричних показників – є морфологічним підтвердженням підвищення функціональної активності серомукозних клітин кінцевих відділів слинних залоз. Так як, на кінець експерименту морфометричні показники діаметру зовнішнього та висоти епітеліоцитів залишались достовірно більші, за такі у контрольній групі, це призвело до зменшення діаметру внутрішнього та виражалось процесом постійної стимуляції серомукозних клітин, що гістологічно підтверджувалось зміною базofilії на користь білкового компоненту основної частини glanduloцитів кінцевих відділів, але були виявлені окремі ділянки, де спостерігалось явище ослизнення та перебудови секреторного апарату на користь вуглеводів.

Вживання комплексу харчових добавок глутамату натрію, нітриту натрію та Понсо- 4R призводить до змін морфометричних показників основних параметрів піднижньощелепних слинних залоз щурів, що є морфологічним проявом структурно-функціонального стану кінцевих відділів, так як відбувалась постійна перебудова секреторного апарату серомукозних клітин, що підтверджувалось достовірним хвилеподібним збільшенням діаметру зовнішнього та висоти епітеліоцитів, на фоні зменшення діаметру просвіту на кінець експерименту. Активізація секретотворення пов'язана із реакцією піднижньощелепних слинних залоз на зміну характеру харчування, пов'язаного з присутністю харчових добавок та перебудовою основної частини секреторного апарату на користь білків, з появою окремих ділянок повного ослизнення, та є морфологічним підтвердженням переваги вуглеводного компоненту.

7. Інформація про впровадження результатів наукових досліджень, які увійшли до попередніх випусків Реєстрів галузевих нововведень (клінічна, економічна, соціальна ефективність, приклади позитивного впливу на показники здоров'я населення та діяльності установ практичної охорони здоров'я). -

8. Інформація про патентно-ліцензійну діяльність кафедри у 2024 р. (таблиця 3)

Таблиця 3

Інформація про патентно-ліцензійну діяльність кафедри за 2024 рік.

Перелік поданих заявок на об'єкти промислової власності (назва, держава, до якої подано заявку, № заявки, дата пріоритету, винахідники)	Перелік одержаних охоронних документів на об'єкти промислової власності (назва, вид та № документа, держава патентування, винахідники, патенто-власник)	Відомості про НОУ-ХАУ	Відомості про об'єкти авторського права (назва, № свідоцтва, автори)	Відомості про передачу прав та ліцензійні договори (№ охоронного документа, назва, № договору дата укладання, ліцензіар ліцензіат)	НДР, у процесі виконання якої створено об'єкт інтелектуальної (промислової) власності (назва, шифр, строки завершення, джерела фінансування)
			Авторськи права: Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 126448 Україна. Лектинохімічна характеристика залозистої зони твердого піднебіння щурів при зондуванні лектином виноградного равлика за умов дії 1% ефіру метакрилової кислоти: науковий твір / Єрошенко Г.А., Тимошенко Ю.В., Гасюк Н.В., Удальцова К.О., Улановська-Циба Н.А., Шевченко К.В., Григоренко А.С. – № с202401479 ; заявл. 23.02.2024 ; дата реєстрації 15.05.2024 Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 128072 Україна. Сучасні уявлення про структурну організацію кори головного мозку щурів: науковий твір / Рибалка Я.В., Єрошенко Г.А., Шарлай Н.М., Шевченко К.В., Лисаченко О.Д., Рябушко О.Б., Улановська-Циба Н.А., Григоренко А.С., Соколенко В.М. – № с202404758 ; заявл. 30.05.2024 ; дата реєстрації 4.07.2024 Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 128127 Україна. Структурна перебудова альвеолярного апарату легень щурів під впливом комплексу харчових добавок: науковий твір / Єрошенко Г.А., Донець І.М., Шевченко К.В., Григоренко А.С., Клепець О.В., Соколенко В.М. Шарлай Н.М. – № с202404491 ; заявл. 23.05.2024 ; дата реєстрації 8.07.2024		Структурна перебудова органів імунної, дихальної та видільної систем під впливом різних екзогенних чинників (глутамату натрію, нітриту натрію, етанолу, метакрилату) номер державної реєстрації № 0121U108234 (2021-2025pp.)

Примітка: окремо виділити перелік одержаних охоронних документів на об'єкти промислової власності отримані у результаті НДР, що виконувались за бюджетні кошти.

Таблиця 3.1.

Результати інноваційної діяльності

Назва технології	Державний реєстраційний номер	НДР, у процесі виконання якої створено технологію
-	-	-

9. Інформація про підготовку наукових кадрів:

- план підготовки докторів, кандидатів наук, докторів філософії, які заплановані на кафедрі на наступний рік в т.ч., які заплановані в інших установах/закладах (**зазначити в яких**)

Таблиця 4

№ п/п	Прізвище, ім'я по батькові	Посада	Науковий консультант керівник	Тема дисертаційної роботи	Спеціальність	Термін виконання
1	Донець Ілона Миколаївна	Аспірант кафедри біології ПДМУ	д.мед.н., професор, зав. кафедри біології ПДМУ Єрошенко Г.А.	Морфофункціональна характеристика легень щурів за умов дії комплексу з нітриту натрію, глутамату натрію та понсо 4R	091 Біологія	2021-2025
2	Синенко Владислав Анатолійович	Лікар офтальмолог КП «Полтавська обласна клінічна лікарня ім. М.В. Скліфосовського Полтавської обласної ради»	д.мед.н., професор, зав. кафедри біології ПДМУ Єрошенко Г.А.	Морфофункціональна характеристика заднього сегмента очного яблука щурів за умов дії комплексу харчових добавок	222 Медицина	2022-2026
3	Кінаш Оксана Вячеславівна	Старший викладач кафедри біології ПДМУ	д.мед.н., професор, зав. кафедри біології ПДМУ Єрошенко Г.А.	Структурно – функціональна характеристика стінки товстої кишки щурів в нормі та за умов дії комплексу харчових добавок	091 - Біологія	2022-2024
4	Беляєв Ігор Сергійович	Аспірант кафедри біології ПДМУ	д.мед.н., професор, зав. кафедри біології ПДМУ Єрошенко Г.А.	Морфо-функціональна характеристика піднижньощелепних слинних залоз щурів за умов дії комплексу хімічних речовин	222 Медицина	2023- 2027

- перелік докторських та кандидатських дисертацій, які затверджені МОН у звітному році (вказати теми дисертаційних робіт, **основне місце роботи дисертантів**);

Таблиця 5

№ п/п	Прізвище, ім'я по батькові	Посада	Науковий консультант керівник	Тема дисертаційної роботи	Спеціальність
1	Григоренко Альона Сергіївна	Викладач кафедри біології ПДМУ	д.мед.н., професор, зав. кафедри біології ПДМУ Єрошенко Г.А.	Морфофункціо-нальна характеристика тонкої кишки щурів після дії комплексу хімічних речовин	091 Біологія

- перелік докторських та кандидатських дисертацій, які знаходяться на розгляді в Спеціалізованих вчених радах МОН (вказати теми дисертаційних робіт, **основне місце роботи дисертантів**).

Таблиця 6

№ п/п	Прізвище, ім'я по батькові	Посада	Спеціальність	Науковий керівник, консультант	Тема дисертаційної роботи	Дата захисту (запланована)
	-	-	-	-	-	-

- перелік докторських та кандидатських дисертацій, які захищені у звітному році

Таблиця 7

№ п/п	Прізвище, ім'я по батькові	Посада	Спеціальність	Науковий керівник, консультант	Тема дисертаційної роботи	Дата захисту
1	Григоренко Альона Сергіївна	Викладач кафедри біології ПДМУ	091 Біологія	д.мед.н., професор, зав. кафедри біології ПДМУ Єрошенко Г.А.	Морфофункціо-нальна характеристика тонкої кишки щурів після дії комплексу хімічних речовин	02.02.2024

10. Інформація про участь у міжнародному науково-технічному співробітництві (стажування науковців, участь у форумах, членство в іноземних організаціях, участь у виконанні міжнародних програм, сумісних наукових досліджень, наукові проекти за грантами тощо). При виконанні спільних з іноземними партнерами наукових програм, вказати назву програми, мету, термін виконання, джерела та обсяги фінансування.

Доцент Клепець О.В. пройшла стажування за програмою академічного обміну Еразмус+ на базі Варшавського медичного університету (м. Варшава, Польща) зі спеціальності «Медична біологія» 08–12 квітня 2024 року. Ознайомилася із роботою кафедри Медичної біології Варшавського медичного університету (професорсько-викладацьким складом, освітніми програмами, особливостями організації навчального процесу для здобувачів освіти, напрямками наукових досліджень, матеріально-технічною базою реалізації освітньої та наукової діяльності тощо).

Доцент Шевченко К.В. пройшов міжнародне практичне стажування з підвищення кваліфікації за програмою «Нові та інноваційні методики навчання» на базі Малопольської школи з публічного управління при Краківському університеті економіки 22 квітня - 31 травня 2024 року. Ознайомився з інноваційними методами викладання.

Викладач Григоренко О.С. пройшла міжнародне практичне стажування з підвищення кваліфікації за програмою «Нові та інноваційні методики навчання» на базі Малопольської школи з публічного управління при Краківському університеті економіки 22 квітня - 31 травня 2024 року. Ознайомилася з інноваційними методами викладання.

11. Кількість отриманих **грантів**.

12. Перелік друкованих робіт співробітників кафедри у наведеній послідовності

№ п/п	Назва роботи	Характер роботи	Вихідні дані	Обсяг сторінок	Автори
статті у вітчизняних журналах					
1	Вживання комплексу харчових добавок впливає на структурну організацію дифузної лімфоїдної тканини легень в експерименті	оригінальна	Світ Медицини та Біології. - 2023. - №4 (86). – С.193-197	5	Єрошенко Г. А., Донець І. М., Шевченко К. В., Рябушко О. Б., Звягольська І. М.,

					Онiпко В. В., Передера Р. В.
2	Змiни в мiкроциркуляторному руслi печiнки за умов моделювання алкогольного гепатиту	орiгiнальна	Свiт Медицини та Бiологiї. - 2023. = №4 (86). – С.212-216	5	Микитенко А.О., Акiмов О. Є., Єрошенко Г. А., Шевченко О. М., Непорада К. С.
3	Вплив амонiю пiролiдиндитiокарбамату на розвиток оксидативного стресу у серцi щурiв за умов моделювання метаболiчного синдрому	орiгiнальна	Свiт Медицини та Бiологiї. – 2024. - №1(87). – С. 178-182	5	Акiмов О.Є., Микитенко А.О., Костенко В.О., Єрошенко Г.А.
4	Лектинохiмiчна характеристика залозистої зони твердого пiднебiння щурiв при зондуванні лектином виноградногo равлика за умов дiї 1 % ефiру метакрилової кислоти	орiгiнальна	Свiт Медицини та Бiологiї. - 2024. - №1(87). – С.202-207	6	Єрошенко Г. А., Тимошенко Ю. В Гасюк Н. В., Удальцова К. А., Улановська- Циба Н. А., Шевченко, К. В. Галетка Є. І.
5	Структурна перебудова альвеолярного апарату легень щурiв пiд впливом комплексу харчових добавок	орiгiнальна	Свiт Медицини та Бiологiї. – 2024. - №1(87). - С.246-251	6	Шевченко К. В., Єрошенко Г. А., Донець І. М., Григоренко А.С., Клепець О.В., Соколенко В. М., Шарлай Н. М.
6	Phenformin attenuates the oxidative nitrosative stress in the liver of rats under long- term ethanol administration	орiгiнальна	Ukr. Biochem. J. – 2024. - Vol. 96, N 3. - P. 22-30	9	А.Мykytenko, О.Аkimov , G.Yeroshenko , K.Neporada
7	Вплив нанодисперсного дiоксиду церiю на судинне русло печiнки за умов моделювання хронiчного алкогольного гепатиту	орiгiнальна	Свiт Медицини та Бiологiї. – 2024. - № 2 (88). – С. 211-215	5	Микитенко А.О., Акiмов О.Є., Єрошенко Г.А., Непорада К.С.
8	Сучаснi уявлення про структурну органiзацiю кори головного мозку щурiв	орiгiнальна	Свiт Медицини та Бiологiї. – 2024. - № 2 (88). - С. 237-242	6	Рибалка Я.В., Єрошенко Г.А., Шевченко К.В., Ваценко А.В., Улановська- Циба Н.А., Григоренко А.С., Соколенко В.М.
9	Морфометричнi особливостi перебудови кiнцевих вiддiлiв пiднижньощелепних слинних залоз щурiв пiд впливом комплексу харчових добавок	орiгiнальна	Свiт Медицини та Бiологiї. - №2(88). – 2024. – С.202-206	5	Єрошенко Г. А., Беляєв І. С., Шевченко К. В., Клепець О. В., Ваценко А. В., Шарлай Н. М., Павлюк М. М.

10	Порівняльна характеристика специфічності зв'язування рецепторів структурних компонентів слизової оболонки залозистої зони твердого піднебіння щурів за допомогою α -галактозоспецифічного лектину насіння сої	оригінальна	Світ Медицини та Біології. - 2024. - №3 (89). – С.230-234	5	Єрошенко Г. А., Тимошенко Ю.В., Кулай О. О., Шевченко К. В., Звягільська І. М., Копанцева Л. М., Хілінська Т. В.
11	Реактивні зміни в судинах слизової стінки сліпої кишки та підслизової оболонки щурів під впливом комплексних харчових добавок	оригінальна	Світ Медицини та Біології. – 2024. - №3 (89). – С.235-240	6	Кінаш О. В., Єрошенко Г. А., Шевченко К. В., Передерій Н. О., Рябушко О. Б., Оніпко В. В., Передера Р. В.
12	Актуальні питання впливу харчової добавки глутамату натрію на орган зору та організм людини	оригінальна	Світ Медицини та Біології. - 2024. - №3(89). – С.258-262	5	Синенко В. А., Єрошенко Г. А., Шевченко К. В., Клепець О. В., Григоренко А. С., Соколенко В. М., Шарлай Н. М.
13	Морфофункціональна характеристика великого чепця та його роль в практичній медицині	оригінальна	Morphologia. – 2024. - Том 18, № 2. – С. 22-32	11	Шепітько В.І., Білаш С.М., Устенко Р.Л., Ляховський В.І., Пілюгін А.В., Єрошенко Г.А., Саричев Я.В.
14	Сучасні методи експериментального моделювання перитоніту: огляд та перспективи	оригінальна	Вісник проблем біології і медицини. – 2024. – N 3(174). – С.24-35.	12	Ляховський В. І., Шепітько В. І., Осіпов О. С., Драбовський В.С, Супруненко С.М, Білаш С. М., Єрошенко Г. А.
15	Влияние ядерного фактора κB и аденозинмонофосфат-активируемой протеинкиназы на сосудистое русло печени в условиях моделирования хронического алкогольного гепатита	оригінальна	Регуляторные механизмы в биосистемах. – 2024. - Том 15, № 3. – С.410-415	6	Микитенко А.О., Акимов О.Ю., Єрошенко, Г.А. Непорада К.Н.

16	Синтаксономічний склад і ценотична структура прибережно-водної рослинності різнотипних водних об'єктів м. Полтави.	оригінальна	Біологія та екологія. - 2024. - Т. 10, №1. - С. 15–24	10	Клепець О.В.
статті у закордонних журналах					
1	Влияние наноразмерного диоксида церия на метаболические изменения печени в условиях хронического алкогольного гепатита	оригінальна	Letters in Applied NanoBioScience. – 2024. - Volume 13, Issue 3	11	Андрей Микитенко, Олег Акимов, Галина Ерошенко, Каринэ Непорада
2	Changes in Floristic Indices of Macrophytes in Water Bodies of Urban Landscape: a Review.	оригінальна	<i>Hydrobiological Journal</i> . Volume 60, Issue 5, 2024, pp. 1-18.	18	Klepets O.V.
Тези					
1	Аналіз морфометричних показників респіраторного відділу легень на ранніх етапах експерименту при вживанні глутамату натрію, нітриту натрію та Понсо- 4R	тези	матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Морфогенез та регенерація» (IV Жутаєвські читання) (18-19 квітня 2024 року, м. Полтава) Україна, Полтава: ПДМУ, 2024. – С.20-22	3	Ерошенко Г.А., Донець І.М., Шевченко К.В., Григоренко А.С., Лисаченко О.Д., Солод А.В.
2	Морфометричні параметри дифузної лімфоїдної тканини легень щурів на ранніх стадіях експерименту під дією комплексу харчових добавок	Тези	матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Морфогенез та регенерація» (IV Жутаєвські читання) (18-19 квітня 2024 року, м. Полтава) – Україна, Полтава: ПДМУ, 2024. – С. 22- 24	3	Ерошенко Г.А., Донець І.М., Шевченко К.В., Григоренко А.С., Лисаченко О.Д., Солод А.В.
3	Реактивні зміни кінцевих відділів піднижньощелепних слинних залоз щурів при дії харчових добавок	тези	збірка тез та статей науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю «Сучасні проблеми вивчення медико- екологічних аспектів	3	Ерошенко Г.А., Беляєв І.С., Шевченко К.В., Рябушко О.Б., Клепець О.В., Ваценко А.В., Улановська-

			здоров'я людини» (30-31 жовтня 2024 року, м. Полтава) – Україна, Полтава: Полтавський державний медичний університет. - С. 42-44		Циба Н.А., Передерій Н.О., Григоренко А.С., Солод А.В.
4	Перебудова альвеолярного апарату легень щурів на пізніх стадіях експерименту під дією полютантів	Тези	збірка тез та статей науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю «Сучасні проблеми вивчення медико-екологічних аспектів здоров'я людини» (30-31 жовтня 2024 року, м. Полтава) – Україна, Полтава: Полтавський державний медичний університет. - С. 47-48	2	Єрошенко Г.А., Донець І.М., Шевченко К.В., Рябушко О.Б., Клепець О.В., Ваценко А.В., Улановська-Циба Н.А., Передерій Н.О., Григоренко А.С., Солод А.В.
5	Реактивні зміни дифузної лімфоїдної тканини легень щурів при дії комплексу хімічних речовин на пізніх стадіях експерименту	Тези	збірка тез та статей науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю «Сучасні проблеми вивчення медико-екологічних аспектів здоров'я людини» (30-31 жовтня 2024 року, м. Полтава) – Україна, Полтава: Полтавський державний медичний університет. - С. 49-50	2	Єрошенко Г.А., Донець І.М., Шевченко К.В., Рябушко О.Б., Клепець О.В., Ваценко А.В., Улановська-Циба Н.А., Передерій Н.О., Григоренко А.С., Солод А.В.
6	Дія глутамату натрію на організм людини	Тези	збірка тез та статей науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю «Сучасні проблеми вивчення медико-екологічних аспектів здоров'я людини» (30-31 жовтня 2024 року, м. Полтава) – Україна, Полтава: Полтавський державний медичний університет. - С. 50-51	2	Єрошенко Г.А., Синенко В.А., Шевченко К.В., Рябушко О.Б., Клепець О.В., Ваценко А.В., Улановська-Циба Н.А., Передерій Н.О., Григоренко А.С., Солод А.В.
7	Вплив харчової добавки е-621 на морфометричні показники задньої стінки ока	тези	збірка тез та статей науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю «Сучасні проблеми вивчення медико-екологічних аспектів здоров'я людини» (30-31 жовтня 2024 року, м. Полтава) – Україна,	3	Єрошенко Г.А., Шевченко К.В., Варава О.В.

			Полтава: Полтавський державний медичний університет. - С. 51-53		
8	Клітинний склад епітелію ясен в нормі	тези	збірка тез та статей науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю «Сучасні проблеми вивчення медико-екологічних аспектів здоров'я людини» (30-31 жовтня 2024 року, м. Полтава) – Україна, Полтава: Полтавський державний медичний університет. - С. 55-56	2	Єрошенко Г.А., Шевченко К.В., Кабанець Л.В.
9	Зміни клітинного складу протезного ложа за умов впливу пластинкових знімних протезів	Тези	збірка тез та статей науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю «Сучасні проблеми вивчення медико-екологічних аспектів здоров'я людини» (30-31 жовтня 2024 року, м. Полтава) – Україна, Полтава: Полтавський державний медичний університет. - С. 57-58	2	Єрошенко Г.А., Шевченко К.В., Міхно Ю.І.
10	Морфологічні особливості ясен щурів після дії метакрилату	Тези	збірка тез та статей науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю «Сучасні проблеми вивчення медико-екологічних аспектів здоров'я людини» (30-31 жовтня 2024 року, м. Полтава) – Україна, Полтава: Полтавський державний медичний університет. - С. 59-60	2	Єрошенко Г.А., Шевченко К.В., Цхадаї М.С.
11	Використання вищих водних рослин у ландшафтному дизайні.	Тези	матеріали всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Агроландшафти: інноваційні підходи у землеустрої та плануванні територій» (м. Полтава, 15 травня 2024 р.). Полтава, 2024. С. 54–57.	4	Клепець О.В.
монографії					
1	Морфофункціональна характеристика великих слинних залоз щурів після дії метакрилату :	монографія	монографія - Полтава: Укрпромторгсервіс, 2024. - 142 с.	142	Єрошенко Г.А., Крамаренко Д.Р., Тимошенко Ю.В.,

					Шевченко К.В., Лисаченко О.Д.
отримані патенти					
	-	-	-	-	-
свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір					
1	Організмний рівень організації життя. Основи генетики людини: навчальний посібник	авторське право	Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 122932 Україна. – № с202304735 ; заявл. 29.06.2023 ; дата реєстрації 17.01.2024		Дубінін С.І., Ваценко А.В., Пілюгін В.О., Улановська-Циба Н.А., Передерій Н.О., Рябушко О.Б., Овчаренко О.В.
2	Лектинохімічна характеристика залозистої зони твердого піднебіння щурів при зондуванні лектином виноградного равлика за умов дії 1% ефіру метакрилової кислоти: науковий твір	авторське право	Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 126448 Україна. – № с202401479 ; заявл. 23.02.2024 ; дата реєстрації 15.05.2024		Єрошенко Г.А., Тимошенко Ю.В., Гасюк Н.В., Удальцова К.О., Улановська-Циба Н.А., Шевченко К.В., Григоренко А.С.
3	Популяційно-видовий, біогеоценотичний і біосферний рівні організації життя : навчальний посібник	авторське право	Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 122933 Україна. – № с202304726 ; заявл. 29.06.2023 ; дата реєстрації 17.01.2024		Дубінін С.І., Ваценко А.В., Пілюгін В.О., Улановська-Циба Н.А., Передерій Н.О., Рябушко О.Б., Овчаренко О.В.
4	Сучасні уявлення про структурну організацію кори головного мозку щурів: науковий твір	авторське право	Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 128072 Україна. – № с202404758 ; заявл. 30.05.2024 ; дата реєстрації 4.07.2024		Рибалка Я.В., Єрошенко Г.А., Шарлай Н.М., Шевченко К.В., Лисаченко О.Д., Рябушко О.Б., Улановська-Циба Н.А., Григоренко А.С., Соколенко В.М.
5	Структурна перебудова альвеолярного апарату легень щурів під впливом комплексу харчових добавок: науковий твір	авторське право	Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 128127 Україна. – № с202404491 ; заявл. 23.05.2024 ; дата реєстрації 8.07.2024		Єрошенко Г.А., Донець І.М., Шевченко К.В., Григоренко А.С., Клеpecь О.В., Соколенко В.М. Шарлай Н.М.
6	Assessment of quality of life of patients after surgery made by the in-house devices and methods: науковий твір	авторське право	Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 127287 Україна. – № с202404482 ; заявл. 23.05.2024 ; дата реєстрації 10.06.2024		Рябушко Н.О., Рябушко Р.М., Рябушко М.М., Рябушко О.Б.

7	Генетика: навчальний посібник	авторське право	Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 129373 Україна. – № с202405884 ; заявл. 8.07.2024 ; дата реєстрації 26.08.2024		Єрошенко Г.А., Ваценко А.В., Улановська-Циба Н.А., Передерій Н.О., Клепець О.В., Шевченко К.В., Григоренко А.С.
8	Загальна біологія: навчальний посібник	авторське право	Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 129374 Україна. – № с202405883 ; заявл. 8.07.2024 ; дата реєстрації 26.08.2024		Рябушко О.Б., Єрошенко Г.А., Клепець О.В., Ваценко А.В., Улановська-Циба Н.А., Передерій Н.О., Шевченко К.В.
Підручники					
	-	-	-	-	-
навчальні посібники					
інформаційні листи					
	-	-	-	-	-
нововведення					
	-	-	-	-	-
технології					
	-	-	-	-	-

13. Зведені цифрові показники наукової діяльності кафедри у 2024 році (таблиця 6).

Таблиця 6

По всіх НДР

Всього НДР	У тому числі:					Науковий результат									
	Фундаментальні НДР	Прикладні НДР	НДР за державними прог-	Ініціативні НДР	НДР за госп. договорами	Монографії	Підручники, посібники	Статті	Тези	Технології	Видано нововведень	Охоронних документів на об'єкти промислової власності (патенти / авторське право)	Подано нововведень	Видано нововведень	Участь у клінічних дослідженнях (кількість)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1	-	-	-	1	-	1	-	18	11	-	-	-/8	-	-	-

Кадри				
Кількість наукових, науково-педагогічних співробітників		Підготовка		
Всього		Докторських дисертацій		Кандидатських дисертацій

	Докто- рів наук	Канди- датів наук	Затвер- джено МОН	На розгля- ді у спец. радах МОН	Вико- нують- ся	Захи- щені у звіт- ному році	Затвер- джено МОН	На розгляді у спец. радах МОН	Захищені у звітному році	Ви- ко- ную- ть ся
16	17	20	21	22	23	24	25	26	27	28
9	1	7	-	-	1	-	1	-	1	3

***Примітка 1:** Кількість НДР представити у вигляді дробу, де чисельник – кількість НДР, що виконувались у поточному році; знаменник – кількість НДР, завершених у поточному році НДР.

**** Примітка 2:** Кількість публікацій, в чисельнику у вітчизняних виданнях, в знаменнику – у закордонних, у дужках () – в журналах, які входять в базу науково-метричних даних.

14. Персонально по кожному співробітнику кафедри надати дані:

а) кількість наукових праць, що вийшли у фахових виданнях протягом року (всього – чисельник, за кордоном - знаменник);

Єрошенко Г.А. - 15/1
 Ваценко А.В. - 2/0
 Улановська-Циба Н.А. - 2/0
 Передерій Н.О. - 1/0
 Рябушко О.Б. - 2/0
 Клепець О.В. - 4/1
 Шевченко К.В. - 9/0
 Григоренко А.С. - 3/0
 Донець І.М. - 2/0

б) у скількох заявках на отримання охоронного документу на об'єкт інтелектуальної власності фігурує співробітник як автор або співавтор.

Єрошенко Г.А. - 5
 Ваценко А.В. - 4
 Улановська-Циба Н.А. - 6
 Передерій Н.О. - 4
 Рябушко О.Б. - 5
 Клепець О.В. - 3
 Шевченко К.В. - 5
 Григоренко А.С. - 4
 Донець І.М. - 1

15. Персонально по кожному співробітнику кафедри надати дані:

Рейтинговий список співробітників кафедри за публікаційною активністю у 2024 році

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
№	ПІБ	Посада	Наукові статті		Статті у Scopus			h-індекс	ORCID
			2023	2024	Всього	2023	2024	2024	2024
1	Єрошенко Г.А.	Зав. кафедри	8	16	13	2	2	3	299
2	Ваценко А.В.	Доцент	1	2	2	0	0	1	173
3	Улановська-Циба Н.А.	Доцент	3	2	2	0	0	0	133
4	Передерій Н.О.	Доцент	0	1	7	0	0	1	40
5	Рябушко О.Б.	Доцент	1	2	6	0	0	2	154
6	Клепець О.В.	Викладач	0	5	4	0	1	2	136
7	Шевченко К.В.	Викладач	4	9	6	0	0	2	115

8	Григоренко А.С.	Викладач	3	3	2	1	0	1	27
9	Донець І.М.	Аспірант	1	2	-	-	-	-	45

16. Участь у клінічних дослідженнях (з ким укладено угоду, на який термін)

№ п/п	Повне найменування юридичної особи, з якою укладено угоду, місцезнаходження, тел./факс, е-mail, код за ЄДРПОУ	Терміни виконання дослідження	Назва протоколу дослідження

17.Персонально по кожному співробітнику кафедри надати дані:

а) **кількість** наукових праць, які вийшли у **фахових виданнях** протягом року (**всього** – чисельник, за **кордоном** (знаменник).

б) **у скількох** заявках на отримання охоронного документу на об'єкт інтелектуальної власності фігурує співробітник як автор (співавтор).

18. Список осіб, яким у звітному році присвоєно звання Заслужених діячів та працівників; присуджено державних премій України в галузі науки і техніки; іменні премії НАМН та НАН України; обраних академіками чи членами – кореспондентами НАМН, НАН України чи АПН України. -

19.Список студентів (ПІБ, назва наукової роботи, назва премії), яким присуджено премії НАМН чи НАН України за кращу наукову роботу. -

20.Список студентів університету (ПІБ, назва заходу, зайняте місце), які стали призерами міжвузівських наукових конференцій.

Рибальченко Єгор, Семеняк Таїсія, Єфименко Єгор XVIII Конгрес студентів та молодих учених «Майбутнє за наукою», Тернопільський Національний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського (8–10 квітня 2024 р.), диплом I ступеня

Рибальченко Єгор, Семеняк Таїсія, Єфименко Єгор XXI всеукраїнська Студентська наукова конференція з міжнародною участю «Перший крок в науку-2024» на базі Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова(8-19 квітня 2024 року), диплом II ступеня

Бориняк Денніс Бунін Антон XVIII Конгрес студентів та молодих учених «Майбутнє за наукою», Тернопільський Національний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського (8–10 квітня 2024 р.), Диплом III ступеня

19. Зазначити всі конференції, проведені кафедрою у звітному році (вказати кількість доповідей в т.ч. за кордоном), а також надати план проведення конференцій на наступний рік.

Проведена науково-практична інтернет-конференція з міжнародною участю «Сучасні проблеми вивчення медико-екологічних аспектів здоров'я людини». – Полтава, ПДМУ. – 30-31 жовтня 2024 року. Кількість доповідей – 17.

Планується проведення науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю «Сучасні проблеми вивчення медико-екологічних аспектів здоров'я людини» - 21-22 жовтня 2023 року.

20. П.І.Б. відповідального за наукову роботу: доц. Улановська-Циба Наталія Аркадіївна

21. План наукової роботи кафедри на наступний навчальний рік для затвердження проректору з наукової роботи, та надаються в науковий відділ з підписами та з датою затвердження (згідно з типовим планом роботи кафедри. **Додаток 2).**

Завідувач кафедри біології,
професор, д.мед.н.

Г.А.Єрошенко

Відповідальний за наукову роботу,
доцент, к.б.н.

Н.А. Улановська-Циба

